

odst. 1. stanovil, že úlevy, poskytnuté legionářům na základě zákona č. 282/1919 Sb. při přijímání do státních úřadů, platí i pro přijímání do jiných služeb v § 4 zákona uvedených (srovn. i čl. III. nař. č. 202/1922 Sb.). V posléz uvedeném předpisu mluví se o místech ve službách zemských, okresních a obecních úřadů atd. a sluší proto předpisy o úlevách legionářů při přijímání do služeb státních úřadů vztahovati i na služby u obecních úřadů. Předpis § 1 nař. č. 12/1921 Sb. ustanovuje, že pro dosazení legionářů v úřad je potřeba povolení ústředního úřadu, jestliže legionář překročil 45. rok věku a nebyl dosud v státní službě. Posunul tedy hranici věkovou u legionářů i pro přijímání do služeb u obecních úřadů do 45. roku věku, což znamená, že je uchazeč-legionář co do věku až do 45 let způsobilým uchazečem o místo obecního úředníka, i když by pozitivní předpis hranici věkovou určoval jinak.

Nález ze dne 14. prosince 1937, č. 15.495/37.

Obvodní lékař nemá mimo rámec paušální náhrady podle § 39 vlád. nař. č. 24/1923 Sb. nárok na zvláštní náhradu cestovního a stravného za účast na místním šetření provedeném podle § 17 zák. čl. XII:1894 a § 17 nař. býv. uh. min. orby č. 48.000 R. T. 183:1894 za účelem určení močidla konopí a lnu.

Na sporu byla otázka, zda účast na místní prohlídce místa určeného k močení lnu a konopí na území býv. Uherského království jest služební povinností státního obvodního lékaře, takže případné výlohy s účastí tou spojené má hraditi z paušálu, jemu podle § 39 vlád. nař. 24/23 Sb. příslušejícího, či jde-li o úkony, za které je oprávněn účtovat zvláštní cestovné a diety.

Zákon č. 332/1920 Sb. ve znění zákona č. 236/1922 Sb. je zbudován na myšlence, že je povinností státu, aby sám pečoval o výkony zdravotní policie, obstarávané dosud obcemi, a dbal o řádné rozvětvení této zdravotně-policejní služby i na nejnižším jejím organizačním stupni. Důsledně provedl uvedený zákon (arg. §§ 2, 8, 9) i postátnění orgánů, kteří na tomto stupni posavadní organizace vykonávali úkony zdravotně-policejní, a upravil jejich služební a právní poměry. Tak určil v § 8, že smlouvou se budou řídit služební požitky či jiné služební poměry, pokud nebudou upraveny instrukcí služební, a v § 12, že obvodnímu lékaři přísluší za služební cesty konané do obcí v jeho obvodu roční náhrada, úhrnem vypočtená podle vlád. nař., jež o tom bude vydáno. Podle § 39 nař. č. 24/1923 Sb. vypočte se tato paušální náhrada podle průměrného počtu cest služebních a stanoveného cestovního a je splatna čtvrtletně předem. Z toho vysvítá, že předeslané právní předpisy poskytují obvodnímu lékaři vedle nároku na služební plat jako úplatu za konanou službu zdravotně-policejní také nárok na náhradu hotových výloh při služebních cestách paušálně vyměřenou. Tento způsob náhrady cestovních výloh nebyl, jak patrně z § 15 nař. č. 23/1927 Sb., změněn ani úpravou platových

poměrů obvodních lékařů, jak ji provedl zákon č. 105/1926 Sb. a nař. č. 23/1927 Sb., a sluší proto míti za to, že obvodní lékař nemá při služebních cestách, jež koná z povinnosti svého úřadu ve svém obvodu, nárok na to, aby mu poskytnuta byla zvláštní náhrada cestného a stravného.

Rozsah služebních povinností obvodních lékařů určen je po rozumu § 5 zák. č. 332/1920 Sb. ve znění § 2 zák. č. 236/1922 Sb. v III. části vlád. nař. č. 24/1923 Sb. a služební instrukcí (výnos min. veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy ze dne 10. dubna 1925, č. 10.991, Věstník min. veř. zdrav. a těles. výchovy roč. VII., str. 120). Podle § 25 cit. nař. č. 24/1923 Sb. náleží obvodním lékařům v oboru služby správně-zdravotní »z povinnosti služební« působiti po stránce odborné při vykonávání veškeré policie zdravotní podle ustanovení § 4 zák. č. 332/1920 Sb. a účastniti se místních ohledání a úředních řízení Shodně s tímto ustanovením určil i § 2 v bodu 8. shora citované instrukce, že obecním a obvodním lékařům náleží v oboru služby správně-zdravotní »z povinnosti služební« účastniti se k úřednímu vyzvání v mezích své působnosti, je-li to předepsáno nebo je-li toho třeba z důvodů zdravotně-policejních, místních ohledání a úředních řízení v obcích, pro něž jsou ustanoveni, tak zvláště při komisích stavebních . . . při řízeních parcelačních, vodoprávních, kanalizačních a t. p. Ze souvislosti předeslaných předpisů vysvítá, že úřední řízení, jichž se musí obvodní lékař účastniti z povinnosti služební, nejsou vypočtena taxativně.

Podle § 17 zák. čl. XII: 1894 jest dovoleno močiti len a konopí jen na takových místech, které k tomu účelu označí úřad, a za podmínek tímto stanovených. Jelikož je podle § 17 prov. nař. býv. uh. min. orby č. 48.000/1894 močení konopí a lnu v tekoucích vodách a ve vodách uvnitř obcí nebo v bezprostřední blízkosti obcí se nalézajících se stanoviska veřejného zdravotnictví a rybářství vůbec nepřípustno mají úřady působiti k tomu, aby byla na vhodných místech, případně pro výrobu vícero obcí zřízena umělá močidla. Nařízení uvádí dále vody, v nichž močidla nemohou býti dovolena, a stanoví konečně, že má okresní úřad vykázati v každé obci, řídě se dalším obsahem cit. nařízení, močidlo na močení konopí a lnu, a to každoročně do konce května, vyslechna obecního a obvodního lékaře. Současně vyhlásí, že bude dle zákona pokutován, kdo by na místech předem nepovolených a nevykázaných močil konopí nebo len.

Z toho plyne, že určení místa pro močení konopí a lnu se dotýká účelů, jež chrániti přísluší okresnímu úřadu s hlediska zdravotně-policejního ve příčině vod tekoucích (srov. § 4 zák. č. 332/1920 Sb.) a že v řízení, předcházejícím vydání dotyčného aktu povolovacího, musí býti slyšen obecní resp. obvodní lékař. Spolupůsobí tedy v základě pozitivního předpisu obvodní lékař po stránce odborné i v právě uvedeném řízení a spadá posudek jeho do rámce jeho služební povinnosti v oboru služby správně-zdra-

votní. Za tohoto stavu je splněn předpoklad shora uvedených předpisů o rozsahu služební povinnosti obvodního lékaře i co do řízení pro určení močidla konopí a lnu. Je-li však podání vyjádření obvodního lékaře v právě uvedeném řízení součástí jeho služební povinnosti, nelze ani služební cestu, které bylo třeba, aby mohl splnit tuto svou služební povinnost, vylučovati co do otázky náhrady výloh s ní spojených z cest, jejichž výlohy sluší hraditi z paušálu, určeného podle § 39 vlád. nař. č. 24/1923 Sb.

Nález ze dne 18. prosince 1937 č. 3441/35/7.

Projev příslušného obecního orgánu, jímž se požaduje část náhrady nákladů ve smyslu ustanovení § 19, odst. 7. pražského stavebního řádu, má povahu správního aktu, právní moci způsobilého. Toto vyzvání může vydati vzhledem k ustanovení § 124 pražského stavebního řádu jen magistrát.

Podle § 19, odst. 7. pražského stavebního řádu (zákon čís. 40/1886 z. z. čes.) má obec právo pohledávati náhradu útrat vzešlých jí z toho, že vykoupila pozemky pro účely zřízení ulice v nezastavěném území, od těch, kdo mají staveniště při této ulici, až by je chtěli zastavěti, a to v poměru k zastavěné délce ulice . . . Ustanovení toto, jež upravuje vzájemná práva a povinnosti obce, která je povinna odevzdati potřebné ulice a silnice veřejné dopravy, a stavebníků, kteří mají z těchto veřejných zařízení výhodu, je povahy veřejnoprávní, pročez také povinnost toho, kdo staví v takové ulici, převzítí část nákladů, spojených s otevřením nové komunikace, je povinnost veřejnoprávní. Pak ovšem také důsledně projev příslušného obecního orgánu, jímž se požaduje pro obec část náhrady nákladů za vykoupění pozemků pro otevření ulice, má povahu správního aktu, který je způsobilý nabýti právní moci a není pouhým projevem strany (srovnej též nálezy býv. rak. správního soudu ve Vídni Budw. A 6139/1908 a 7562/1910).

Má-li míti projev obce ve smyslu § 19 posl. odst. stav. řádu, řízený na majitele pozemku, charakter správního aktu, musí ovšem pocházeti od onoho orgánu obce, kterému je právním předpisem svěřeno vyřízení konkrétní záležitosti, jež spadá do kompetence obce jako stavební vrchnosti.

Podle § 124 pražského stavebního řádu vykonává předpisy tohoto stavebního řádu, pokud stavební řád sám neobsahuje jiná ustanovení, jako stavební úřad první instance magistrát, a to vzhledem k § 2 zákona č. 114/1920 Sb. na celém území hlavního města Prahy, utvořeném ve smyslu § 1 právě citovaného zákona. V § 125 stav. řádu jsou obsaženy ze všeobecné kompetence magistrátu výhrady ve prospěch městské rady, avšak mezi těmito výhradami nejsou uvedeny akty podle § 19 stav. řádu. Platí proto pro akty podle tohoto paragrafu všeobecná směrnice o kompetenci magistrátu.

Byla-li tedy výzva podána, jak in concreto se stalo, »Hospodářským referátem I A rady hl. města Prahy«, pak pochází od